

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi
Slovenskega narodnega gledališča Opera
in balet Ljubljana

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi
Slovenskega narodnega gledališča Opera
in balet Ljubljana

1. UVOD

V revizijskem poročilu o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, Cankarjeva cesta 11, Ljubljana (v nadaljevanju: zavod) v letu 2006 (št. 1212-2/2007-21 z dne 11. 4. 2008) je Računsko sodišče Republike Slovenije o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja zavoda izreklo mnenji s pridržkom.

Ker nekatere razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Zavod je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložil odzivno poročilo¹. Naknadno je predložil še dopolnitev in dodatek k odzivnemu poročilu² s prilogo – osnutek novega akta o sistemizaciji delovnih mest v zavodu.

V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Kristijan Ukmar, ravnatelj zavoda, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Z dne 14. 7. 2008.

² Z dne 18. 7. in 21. 7. 2008.

2. NEPRAVILNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Določitev in opredelitev delovnih mest v aktu o sistemizaciji

2.1.1 Opis nepravilnosti

Podlago za razporejanje zaposlenih na delovna mesta v zavodu sta predstavljala Pravilnik o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v SNG Opera in balet Ljubljana in Sistemizacija delovnih mest SNG Gledališki atelje³ (v nadaljevanju: akt o sistemizaciji) iz leta 1994. Na podlagi 135. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo⁴ (v nadaljevanju: ZUJIK) in 32. člena Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana⁵ bi moral zavod sprejeti novo sistemizacijo najkasneje do 29. 11. 2003.

Na podlagi 46. člena ZUJIK akt o sistemizaciji delovnih mest v skladu z notranjo organizacijo določa vrste delovnih mest za izvajanje javne službe in drugih dejavnosti javnega zavoda, ki so v skladu z namenom, za katerega je zavod ustanovljen. Ugotovili smo, da v aktu o sistemizaciji ni bilo sistemiziranih:

- petih delovnih mest gledaliških, glasbenih in baletnih ustvarjalcev z izjemnimi in širše priznanimi dosežki, na katerih zavod zaposluje 18 oseb,
- delovnih mest odrskega mojstra – vodje, vodje računovodstva, koordinatorja tehnike in strokovnega sodelavca v kadrovski službi.

Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture⁶ (v nadaljevanju: pravilnik o napredovanju) ureja postopke in pogoje za napredovanje ter razvrščanje zaposlenih v plačilne razrede. V skladu s pravilnikom o napredovanju lahko zaposleni na delovnem mestu napreduje največ za pet plačilnih razredov. Zavod je šestim zaposlenim določil za dva do šest plačilnih razredov višji količnik osnovne plače, kot je določen z aktom o sistemizaciji in s katerim je soglašalo Ministrstvo za kulturo. Zavod je zato zaposlenim izplačal previsoko osnovno plačo za 3.443 tisoč tolarjev (14.367 evrov).

³ Z dne 8. 9. 1994, s spremembami 1. 12. 1994, 24. 1. 1995, 16. 3. 1995, 19. 9. 1995, 27. 10. 1998, 28. 10. 1999, 6. 2. 2002, 16. 2. 2007, 26. 6. 2007 in 27. 7. 2007.

⁴ Uradni list RS, št. 96/02.

⁵ Uradni list RS, št. 56/03.

⁶ Uradni list RS, št. 41/94, 2/96, 106/00, 56/02.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrepi

Zavod je vseh 18 zaposlenih, razporejenih na delovnih mestih gledaliških, glasbenih in baletnih ustvarjalcev z izjemnimi in širše priznanimi dosežki, prerazporedil na delovna mesta v skladu z Aneksom h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji⁷ (v nadaljevanju: aneks), in sicer: priznani operni pevec solist (G017035), priznani solistični orkestrski glasbenik (G017037), prvak v opernem in baletnem gledališču (G017039) ter vrhunski glasbenik (G017047).

Aneks določa tudi delovna mesta, kamor so prerazporejeni odrski mojster – vodja, vodja računovodstva in koordinator tehnike. Prevedbo delovnega mesta strokovni sodelavec v kadrovski službi določa Kolektivna pogodba za javni sektor⁸. Zavod je zaposlene na delovnih mestih: odrski mojster – vodja, vodja računovodstva, koordinator tehnike in strokovni sodelavec v kadrovski službi razporedil na delovna mesta "scensko odrski mojster" (G025032), "glavni računovodja VII/2" (J017021), "hišnik V" (J035025) in "kadrovski referent VI" (J016061).

Osnutek novega akta o sistemizaciji delovnih mest vsebuje tudi sistemizirana delovna mesta, ki niso še zasedena, o čemer se zavod z Ministrstvom za kulturo še usklajuje⁹. Zavod bo po opravljeni uskladitvi novi akt o sistemizaciji predložil v soglasje svetu zavoda.

2.1.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Osnutek novega akta o sistemizaciji delovnih mest ocenjujemo kot *zadovoljiv* popravljalni ukrep, ker po Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana ravnatelj sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, svet zavoda pa nanj da soglasje. Osnutek novega akta o sistemizaciji delovnih mest je usklajen z Aneksom h kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji, Ministrstvom za kulturo in reprezentativnima sindikatoma. Zavod je s popravljalnimi ukrepi začel postopke, ki bodo zagotovili, da bo odpravljena nepravilnost, ugotovljena v revizijskem poročilu.

2.2 Razporejanje zaposlenih na delovna mesta

2.2.1 Opis nepravilnosti

Zavod je na delovna mesta razporejal delavce, ki niso izpolnjevali pogojev, določenih v aktu o sistemizaciji, kar ni v skladu z 20. členom Zakona o delovnih razmerjih¹⁰ (v nadaljevanju: ZDR):

- V zavodu je 85 zaposlenih, ki ne izpolnjujejo pogoja strokovne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta, kot določa akt o sistemizaciji. Največ zaposlenih (triindvajset) z dokončano V. stopnjo

⁷ Uradni list RS, št. 45/94, 39/96, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 60/08, 61/08.

⁸ Uradni list RS, št. 57/08.

⁹ Predhodno usklajevanje z reprezentativnima sindikatoma, Ministrstvom za javno upravo in Ministrstvom za kulturo je opravljeno, potrebno je še dokončno usklajevanje s pristojnim ministrstvom, ki bo oktobra 2008.

¹⁰ Uradni list RS, št. 42/02.

strokovne izobrazbe zaseda delovna mesta z zahtevano VII. stopnjo, medtem ko ima osem zaposlenih na delovnih mestih z zahtevano V. stopnjo izobrazbe dokončano I. stopnjo. Zavod ima na delovnih mestih opernega pevca solista oziroma pevca v opernem zboru z zahtevano VII. oziroma VI. stopnjo izobrazbe zaposlene štiri osebe z dokončano I. stopnjo.

- Akt o sistemizaciji za nekatera delovna mesta (v orkestru, opernem zboru, baletnem ansamblu ter delovnih mestih umetniške izvedbe) med posebnimi pogoji za opravljanje dela določa tudi uspešno opravljeno avdicijo. Zavod v nekaterih primerih ni imel dokumentiranega zapisnika o avdiciji oziroma je v enem primeru zaposlil osebo, kljub neuspešno opravljeni avdiciji. Zavod notranjega akta, ki bi urejal način in postopek izvedbe avdicije, do začetka leta 2007 ni imel.

V skladu s 5. členom pravilnika o napredovanju lahko v višji plačilni razred napreduje zaposleni, ki ima zahtevano strokovno izobrazbo za delovno mesto, na katerega je razporejen, izpolnjuje druge zahtevane pogoje za razporeditev na delovno mesto ter pogoje za napredovanje, določene z zakonom in pravilnikom o napredovanju. V zavodu sta v letu 2006 napredovala najmanj dva zaposlena (s soglasjem Ministrstva za kulturo), čeprav nista izpolnjevala pogojev glede zahtevane strokovne izobrazbe.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrepi

Zavod v odzivnem poročilu navaja, da Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju¹¹ (v nadaljevanju: ZSPJS-I) in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo¹² (v nadaljevanju: ZUJIK-B) delavce na delovnih mestih, za katera ne izpolnjujejo predpisanih pogojev izobrazbe za zasedbo delovnega mesta, izenačujeta z delavci, ki te pogoje izpolnjujejo, razen v tem, da so v nekaterih primerih uvrščeni v nižji plačni razred. V skladu z ZUJIK-B lahko uspešno opravljena avdicija zaradi sposobnosti kandidata na delovnih mestih opernih in zborovskih pevcev, baletnih plesalcev ter orkestrskih glasbenikov v javnih zavodih na področju kulture izjemoma nadomesti manjkajočo izobrazbo za največ dve stopnji. Delovno razmerje opernih in zborovskih pevcev ter orkestrskih glasbenikov po uspešno opravljeni avdiciji lahko sklene za določen čas do petih let, brez možnosti ponovitve.

Zavod navaja, da je pri prevedbi plač v nov plačni sistem upošteval zakonska določila za znižanje plače za dva oziroma en plačni razred zaposlenim, ki ne izpolnjujejo pogoja ustrezne strokovne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta. V skladu z določili ZDR zavod zaposluje samo tiste delavce, ki v skladu s sistemizacijo delovnih mest izpolnjujejo, poleg ostalih, s sistemizacijo določenih pogojev, tudi pogoj ustrezne izobrazbe. Zavod v odzivnem poročilu poudarja, da v zadnjih dveh letih ni zaposlil delavca z neustrezno izobrazbo.

2.2.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Popravljalni ukrepi zavoda so *zadovoljivi*, ker so bili začeti postopki, ki bodo zagotovili ustrezne podlage za pravilno razporejanje zaposlenih na delovna mesta ob izpolnjevanju pogoja ustrezne strokovne izobrazbe ter napredovanje tistih zaposlenih, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje za napredovanje.

¹¹ Uradni list RS, št. 58/08.

¹² Uradni list RS, št. 56/08.

2.3 Določanje in izplačevanje dodatka za povečan obseg dela

2.3.1 Opis nepravilnosti

Zavod je v letu 2006 na podlagi sklepov ravnatelja 68 zaposlenim obračunal dodatek za povečan obseg dela v skupnem znesku 7.820 tisoč tolarjev (32.632 evrov). V sklepih je kot pravna podlaga naveden 95. in/ali 96. člen Zakona o javnih uslužbencih¹³ (v nadaljevanju: ZJU). Poleg tega je zavod dvema zaposlenima za določen čas povečal količnik osnovne plače na podlagi 95. in 96. člena ZJU za delo izven opisa delovnega mesta oziroma povečanega obsega del. Določitev in obračun dodatka za povečan obseg dela oziroma povečanje količnika osnovne plače za dodatek za povečan obseg dela ni bila pravilna, ker 95. in 96. člen ZJU za zavod ne veljata.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrepi

Zavod je pisne dogovore o pogojih in višini dodatka za plačilo povečanega obsega dela s štirimi zaposlenimi uskladal z določili Uredbe o določitvi pogojev in obsega plače za plačilo povečanega obsega dela v javnem sektorju¹⁴. Preostalih zaposlenim je dodatek za povečan obseg dela iz delovne uspešnosti določil in obračunal na podlagi Pravilnika o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti v SNG Opera in balet Ljubljana¹⁵.

Zavod navaja, da dodatka za povečan obseg dela, kot je bilo ugotovljeno v revizijskem poročilu, ne izplačuje več, kar je izkazal s predložitvijo izpisov plač od januarja do junija 2008.

Zavod poudarja, da bodo z novim sistemom plač v javnem sektorju lahko izplačevali samo del plače za delovno uspešnost v skladu z določili Kolektivne pogodbe za javni sektor. Delovna uspešnost iz povečanega obsega dela se bo izplačevala, če bo treba, samo v skladu z Uredbo o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence¹⁶.

2.3.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Zavod je predložil dokumentacijo o prenehanju izplačevanja dodatka za povečan obseg dela, zato ocenjujemo, da so popravljalni ukrepi zavoda *zadovoljivi*.

¹³ Uradni list RS, št. 56/02, 23/05, 113/05.

¹⁴ Uradni list RS, št. 121/06.

¹⁵ Z dne 28. 6. 2007.

¹⁶ Uradni list RS, št. 53/08.

2.4 Oddajanje javnih naročil

2.4.1 Opis nepravilnosti

Zavod pri izbiri izvajalcev za storitve zavarovanja in mobilne telefonije v letu 2006 ni izvedel postopka zbiranja ponudb na podlagi Navodila o oddaji javnih naročil male vrednosti v SNG Opera in balet Ljubljana¹⁷.

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrepi

Zavod v odzivnem poročilu navaja, da so se zaradi gradnje operne hiše zavarovalne premije za zavarovanje odgovornosti in zavarovanja gradbenih objektov znižale, tako da niso več predmet javnih naročil. Zavarovanje gradbišča je prevzel investitor oziroma izvajalec gradbenih del. Zavod tudi navaja, da za storitve mobilne telefonije pripravlja postopek zbiranja ponudb za obdobje od leta 2009 do 2010. V preteklem obdobju je bilo sklenjeno in podaljšano določeno število naročniških razmerij za pridobljene bonitete pri nabavi novih telefonskih aparatov.

Zavod poudarja, da pri izdaji vseh naročil sproti preverja vrednosti nabav (posamezne in kumulativne) pri posameznem dobavitelju, o čemer vodi natančno evidenco izdanih naročil. Ker je bistveno zmanjšan obseg programa, je več kot 90 odstotkov nabav na letni ravni nižjih od vrednosti 10.000 evrov. Preostale nabave (prevozi gostujočih umetnikov, prenočevanja, varnostna služba, tisk in nabava materiala za predstave) so nabave do vrednosti 40.000 evrov. Zavod za vse nabave, za katere pričakuje, da bodo presegle vrednost 10.000 evrov, izvede postopke v skladu z Zakonom o javnem naročanju¹⁸, medtem ko nabav nad vrednostjo 40.000 evrov nima.

2.4.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Zavod v odzivnem poročilu navaja aktivnosti za izboljšanje kontrolnega okolja, ki jih je uvedel za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in ki bodo preprečevale, odkrивale in odpravljale nepravilnosti pri javnem naročanju storitev, zato opisane popravljalne ukrepe ocenjujemo kot *zadovoljive*.

¹⁷ Z dne 30. 8. 2004.

¹⁸ Uradni list RS, št. 128/06.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja v letu 2006 izdelalo SNG Opera in balet Ljubljana. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil ravnatelj zavoda, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije SNG Opera in balet Ljubljana. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da so ukrepi, ki jih je sprejelo SNG Opera in balet Ljubljana v predpisanem roku 90 dni za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, *zadovoljivi*.

Številka: 1212-2/2007-24

Ljubljana, 12. septembra 2008

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenskemu narodnemu gledališču Opera in balet Ljubljana, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

